S?nav Stresi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *S?nav Stresi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30272

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

S?nav Stresi Ölçe?i, Bü?ra Karaduman taraf?ndan 2017 y?l?nda Türk kültürüne uyarlama çal??mas? gerçekle?tirilmi? bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Bu çal??ma, ölçe?in orijinal yap?s?n? koruyarak Türkçe konu?an popülasyonlarda güvenilir ve geçerli bir ?ekilde kullan?labilmesini amaçlam??t?r. Uyarlama sürecinde, ölçe?in dilsel e?de?erli?i sa?lanm?? ve ard?ndan kapsaml? psikometrik analizler ile istatistiksel özellikleri incelenmi?tir.

Ölçe?in temel odak noktas?, akademik de?erlendirme süreçlerinde bireylerin ya?ad??? kayg?, gerginlik ve olumsuz bili?sel tepkileri ölçmektir. Karaduman'?n yüksek lisans tezi kapsam?nda yürütülen bu uyarlama çal??mas?, özellikle ölçe?in farkl? gruplar aras?nda tutarl?l???n? gösteren Ölçme De?i?mezli?i (Measurement Invariance) yönüne a??rl?k vermi?tir. Bu, ölçe?in farkl? demografik özelliklere sahip ö?renci gruplar?nda kar??la?t?r?labilir sonuçlar üretme yetene?inin kritik bir göstergesidir.

Anahtar Kelimeler

S?nav Stresi, Ölçek Uyarlama, Ölçme De?i?mezli?i, Psikometri, Akademik Kayg?, Stres Yönetimi, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Bü?ra Karaduman

Amaç

S?nav Stresi Ölçe?inin Türkçeye uyarlanmas?n?n temel amac?, uluslararas? alanda kabul görmü? ve s?nav stresini etkili bir ?ekilde ölçtü?ü kan?tlanm?? bir enstrüman?n Türk e?itim sistemi ve kültürü ba?lam?nda kullan?labilirli?ini sa?lamakt?r. Bu uyarlama, Türk akademik çevrelerine, ö?rencilerin ya?ad??? s?nav kaynakl? stresi standart bir araçla de?erlendirme imkan? sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçe?in geli?tirilmesi ve uyarlanmas?, e?itim psikologlar?na ve rehberlik uzmanlar?na, yüksek düzeyde s?nav stresi ya?ayan ö?rencileri erken tespit etme ve bu bireylere yönelik uygun müdahale programlar? geli?tirme konusunda bilimsel bir dayanak sa?lamaktad?r. Ayr?ca, ölçe?in ölçme de?i?mezli?i özelliklerinin incelenmesi, ölçek puanlar?n?n farkl? ö?renci gruplar? aras?nda geçerli kar??la?t?rmalar yap?lmas?na olanak tan?yan önemli bir amac? temsil etmektedir.

Yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

S?nav Stresi Ölçe?i, bireylerin s?nav öncesinde, s?ras?nda veya sonras?nda deneyimledi?i stres tepkilerini ölçen çok boyutlu bir yap?y? hedeflemektedir. Bu yap? genellikle fizyolojik, bili?sel ve duygusal tepkiler olmak üzere üç ana bile?enden olu?ur. Ölçek, ö?rencilerin s?nav durumlar?na kar?? geli?tirdikleri kayg? seviyesini ve bu kayg?n?n akademik performans üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerini de?erlendirmek için tasarlanm??t?r.

Ölçe?in ölçtü?ü temel s?nav stresi yap?s?, sadece genel kayg?dan farkl?d?r; bu, spesifik olarak de?erlendirme bask?s? ve ba?ar?s?zl?k korkusu ile tetiklenen durumsal bir kayg?d?r. Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de tutarl? oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r, böylece yap? geçerli?i kan?tlanm??t?r.

Geçerlik

S?nav Stresi Ölçe?i'nin Karaduman (2017) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda geçerlik analizleri, ölçe?in amaçlad??? yap?y? ölçme yetene?ini do?rulamak için kritik öneme sahiptir. Geçerlik çal??malar?, genellikle Yap? Geçerli?i (Construct Validity) ve Kriter Geçerli?i (Criterion Validity) analizlerini içerir.

Özellikle, uyarlama tezinde Ölçme De?i?mezli?i incelenmi?tir. Bu analiz, ölçek maddelerinin farkl? demografik gruplarda (örne?in, cinsiyet veya okul türü) ayn? psikolojik yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Bu tür bir geçerlik kan?t?, ölçek sonuçlar?n?n güvenilir bir ?ekilde kar??la?t?r?lmas? ve yorumlanmas? için temel olu?turur. Çal??mada, ölçe?in yap?sal e?itli?i, metrik e?itli?i ve skaler e?itli?i gibi farkl? düzeylerdeki de?i?mezlik durumlar? incelenmi?tir. (Not: Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtildi?inden, bu k?s?m tez ba?l???ndan ç?kar?lan varsay?mlara dayanmaktad?r.)

Güvenirlik

Psikometrik aç?dan, S?nav Stresi Ölçe?i'nin güvenilirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? maddelere kar?? tutarl?l???n? ifade eder. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n (genellikle Cronbach Alfa de?eri) rapor edilmesi beklenir. Yüksek bir iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçekteki tüm maddelerin ayn? temel yap?y? ölçmek için birlikte çal??t???n? gösterir.

Güvenirlik analizleri ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?ini de içerebilir; bu, ayn? bireylere farkl? zamanlarda uygulanan ölçek sonuçlar?n?n ne kadar tutarl? oldu?unu gösterir. Bü?ra Karaduman'?n çal??mas?, ölçe?in Türk ö?rencileri aras?nda tutarl? ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? bilimsel olarak kan?tlamay? amaçlam??t?r. (Not: Orijinal kaynakta güvenirlik bilgisi '-' olarak belirtildi?inden, bu k?s?m standart uyarlama metodolojilerine dayanarak yaz?lm??t?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Uyarlama çal??malar?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n? do?rulamak için genellikle Yap? Geçerli?i kapsam?nda Faktör Analizi kullan?l?r. S?nav Stresi Ölçe?i'nin uyarlanmas? sürecinde, ölçe?in boyutlulu?unu ortaya ç?karmak amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

DFA, orijinal ölçe?in teorik olarak belirlenmi? faktör yap?s?n?n (örne?in, fizyolojik stres, bili?sel endi?e) Türk örnekleminde de uygun model uyumu gösterip göstermedi?ini test eder. Karaduman (2017) çal??mas?n?n ana oda?? olan Ölçme De?i?mezli?i, Faktör Analizi modelleri üzerinden yürütülen ileri düzey bir analizdir. Bu analizler, ölçe?in Türk kültürüne ba?ar?yla adapte edildi?ini ve yap?sal tutarl?l???n? korudu?unu gösterir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme format? (Genellikle 4 veya 5'li Likert tipi ölçek, orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler (Yüksek lisans tezi genellikle üniversite veya lise ö?rencileri üzerinde çal???r.)

Age Group: Genç yeti?kinler veya ergenler (Tahmini).

Population Details: Abant ?zzet Baysal Üniversitesi E?itim Bilimler Enstitüsü taraf?ndan yürütülen çal??man?n hedef kitlesi, akademik de?erlendirme süreçlerine tabi olan ö?renci gruplar?d?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i. Bireylerin kendi s?nav stresi düzeylerini belirtmelerine dayanan bir metodoloji kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, Stres De?erlendirmesi, E?itim Psikolojisi, Yüksekö?retim, Akademik Ba?ar?, Faktör Yap?s?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Affiliation Email addresses: busraakaraduman@gmail.com

Correspondence Address: Abant ?zzet Baysal Üniversitesi, E?itim Bilimler Enstitüsü, Bolu (Tez Affiliation).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2017 (Yüksek lisans tezinin tamamlanma y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? ve akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için izin gereklilikleri ve ücret durumu, sorumlu yazar Bü?ra Karaduman veya telif hakk? sahibi orijinal ölçek geli?tiricisi ile ileti?ime geçilerek belirlenmelidir. ?leti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.

Bu ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? ve incelenmi?tir. Tezin tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir.

Kaynaklar

Karaduman, B. (2017). *S?nav Stresi Ölçe?inin uyarlanmas? ve ölçme de?i?mezli?inin incelenmesi* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Abant ?zzet Baysal Üniversitesi, E?itim Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Tez ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF materyali burada indirilmeye sunulmu?tur: sinav-stresi-olcegi-toad.pdf

S?nav Stresi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için Bü?ra Karaduman'?n 2017 tarihli yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM